

SERV-R/D-04/69

Aan de heer Renaat LANDUYT
Minister vice-president van de Vlaamse regering
Vlaams Minister van Werkgelegenheid & Toerisme
Koolstraat 35

1000 BRUSSEL

Betreft : Adviesvraag m.b.t. het ontwerp van decreet houdende buurt- en nabijheidsdiensten

Mijnheer de minister,

Op 12 maart 2004 vroeg u de SERV om een spoedadvies over het ontwerp van decreet houdende buurt- en nabijheidsdiensten.

Onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad op 14 april 2004, vindt u hierbij de opmerkingen van de SERV.

Dit ontwerp van decreet strekt ertoe om op Vlaams niveau een erkenningsregeling uit te werken voor de buurt- en nabijheidsdiensten (BND). In de federale werkgelegenheidsconferentie werd namelijk afgesproken dat een erkenning door gewest of gemeenschap een voldoende voorwaarde is opdat de erkende buurt- en nabijheidsdiensten voor de tewerkstelling van mensen uit de doelgroep, een beroep kunnen doen op de federale sociale inschakelingspremie voor kansengroepen (SINE). Hierdoor is het aangewezen dat enkel handelsverenigingen die in aanmerking voor de SINE-maatregelen (het KB van 3 mei 1999 bevat hiervoor een limitatieve lijst) kunnen erkend worden.

Artikel 4, 2° vermeldt dat buurt- en nabijheidsdiensten aanvullend dienen te zijn t.o.v. het reeds bestaande aanbod en hiermee geen oneerlijke concurrentie veroorzaken. Het is inderdaad aannemelijk dat buurt- en nabijheidsdiensten zich beperken tot diensten die niet zonder betoelaging door de overheid zouden kunnen aangeboden worden door commerciële ondernemingen.

De raad constateert dat in artikel 4 een aantal vage bepalingen in de erkenningsvoorwaarden opgenomen zijn, meer bepaald in 4° en 5°. De raad erkent de noodzaak van een goede omschrijving van het begrip buurt- en nabijheidsdienst, en vraagt deze criteria verder te objectiveren in het uitvoeringsbesluit.

De erkenningsvoorwaarden die in artikel 4 opgenomen zijn, zijn gebaseerd op de identiteitskaart van de BND-sector, opgemaakt in het kader van het Ronde Tafeloverleg dat georganiseerd werd in de schoot van de Koning Boudewijnstichting. De raad vraagt dat het uitvoeringsbesluit bij dit decreet deze criteria in die geest interpreteert.

Vervolgens vraagt de raad zich af hoe in artikel 4, 3° de frase 'met het perspectief op duurzaamheid' moet geïnterpreteerd worden. Momenteel werken de meeste werknemers in de buurt- en nabijheidsdiensten met een contract van bepaalde duur (wep+, PWA, Artikel 60), aangezien dit de enige mogelijkheid is die de bestaande werkervarings- en tewerkstellingsmaatregelen bieden. De sector wenst echter enerzijds een duurzame en kwalitatieve dienstverlening uit te bouwen, en anderzijds een duurzame arbeid te garanderen die de werknemer voldoende perspectief moet bieden om zijn/haar leven op langere termijn te organiseren. Dit is enkel mogelijk is met contracten van onbepaalde duur.

Als duurzame oplossing hiervoor is het aangewezen dat er een gewaarborgde basisfinanciering komt, waardoor de buurt- en nabijheidsdiensten meer bestaanszekerheid krijgen en zij de duurzaamheid van de arbeidsrelatie beter kunnen verzekeren. Tevens zullen zij hierdoor in staat zijn om participatief te kunnen werken en om arbeid en opleiding op maat te garanderen.

Specifiek wat betreft de financiering dringt de raad erop aan dat er voldoende middelen voorzien worden zodat minstens de bestaande projecten kunnen gecontinueerd worden, reden waarom trouwens het Experimentenfonds tijdelijk werd verlengd tot aan de invoeging van een erkenningsregeling.

Artikel 4, 6° bepaalt dat minstens 50% van de werknemers moet gerekruteerd worden uit de kansengroepen. Als eerste opmerking stelt de raad dat dit dient geïnterpreteerd te worden als minstens 50% van het totale personeelsbestand, omkadering inbegrepen. Ten tweede dringt de raad erop aan dat de kansengroepen gedefinieerd worden zoals in het KBS-rapport. Het rapport stelt namelijk dat het profiel van de kansengroepen duidelijk maar ook flexibel dient te worden omschreven. Concreet dienen personen te beantwoorden aan vier van volgende zeven kenmerken: alleenstaande ouder, allochtoon, in een kansarme buurt of regio wonen, laaggeschoold zijn, gezondheidsproblemen hebben, langdurig werkloos zijn of +45 jaar zijn. Dit is een strenge omschrijving van kansengroepen die gerechtvaardigd wordt vanuit de stelling dat de specifieke erkenning en betere financiering van de buurt- en nabijheidsdiensten de sector juist moet toelaten om zich te richten op de zeer moeilijk plaatsbare werklozen.

Met betrekking tot artikel 6 vraagt de raad dat een beroep op basisfinanciering niet kan gecumuleerd worden met het gebruik van dienstencheques. De basisfinanciering moet namelijk afhankelijk van het feit of een BND eigen inkomsten verwerft of niet, voorzien in een gedeeltelijke of volledige loonpremie voor de doelgroep (inclusief SINE) aangevuld met een werkbare omkadering voor deze doelgroep.

De cumul tussen basisfinanciering en dienstencheques is niet wenselijk doordat er niet kan gecontroleerd worden of de winst van een BND opnieuw de doelgroeptewerkstelling ten goede komt.

Een BND die enkel beroep doet op de SINE-maatregel kan uiteraard wel gebruik maken van de dienstencheques.

Als algemene opmerking stelt de raad zich nog de vraag naar de verhouding en de scheidingslijn tussen de sociale werkplaatsen en de invoegbedrijven- en afdelingen. De raad vraagt dat bekeken wordt hoe de verschillende maatregelen wat betreft buurt- en nabijheidsdiensten, sociale werkplaatsen, invoegbedrijven- en afdelingen, enz. kunnen op elkaar afgestemd worden.

Ook stelt de raad vast dat het niet geregeld is of Brusselse BND ook een beroep kunnen doen op de in dit decreet voorziene regeling.

Tot slot stelt de raad vast dat een heel aantal modaliteiten van dit decreet nog dienen geregeld te worden bij uitvoeringsbesluit. Daarom dringt de raad erop aan dat zij ook om advies gevraagd wordt over deze uitvoeringsbesluiten.

In de hoop u hiermee van dienst te kunnen geweest zijn.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal